

Öğretimden Önce Değerlendirme

Bir üniteye başlamadan önce, öğretmen öğrencilerin ihtiyaçlarını belirlemek için bir değerlendirme yapar. Öğretmenler bir üniteyi planlarken, öğretim programı ve varsa genel diğer standartların yanısıra, öğrencinin konuyla ilgili önceki deneyimlerini de gözönüne alırlar. Öğrencilerin genel hatalarına ve özellikle zorlandıkları noktalara dikkat ederler. Sınav sonuçları da, önceki öğretimin etkililiği konusunda yararlı bilgiler sağlar. Bu tür bilgiler planlamaya temel oluşturmaları açısından yararlı ve önemlidir. Ancak sadece bir başlangıçtır.

Her öğretmen, tüm öğrencilerin farklı olduğunu ve tüm öğrenci gruplarının kendi güçlü yönlerinin ve özelliklerinin olduğunu bilir. Her öğrenci yeni konuya karşı geliştirdiği ilgi ve kavramanın yanısıra, önceden aldığı öğretimin türü açısından da farklılık gösterir.

Öğretmenler, tartışmalar düzenleyerek, öğrencilerden grafik düzenleyiciler doldurmalarını ya da günlük yazmalarını isteyerek, öğrencilerin konuyu kavramaları ve konuya karşı genel tutumları hakkında fikir edinebilirler. Bir üniteye başlamadan önce her öğrencinin ne bildiğine ilişkin bilgi toplamak, öğretmenlerin öğrencilerin ihtiyaçlarını değerlendirmelerine ve onların öğrenme isteklerini arttıracak ve başarılı olmalarını sağlayacak öğrenme etkinlikleri planlamalarına yardımcı olur.

Öğretim Sırasında Değerlendirme

Bir ünite işlenirken değerlendirme üç farklı amaca hizmet eder:

- Öz-yönelimve işbirliğini teşvik etmek
- Öğrenme sürecini izlemek
- Kavramayı kontrol etmek ve metabilişselliği teşvik etmek

Günlük inceleme, gözlem, denetim listeleri, görüşmeler gibi çeşitli değerlendirme araçlarıyla, öğretmenler öğrencilerin beceri gelişimi ve konuyu kavrama ve düşünmelerinin nasıl geliştiği hakkında bilgi toplarlar. Bu bilgiler, öğretmenlerin planlanmış bir etkinliğe geçmeden önce, bir kavramı gözden geçirmeye zaman ayırma ya da öğrencinin ilgisinden yararlanmak için bir dizi etkinliği gözden geçirme gibi anlık kararlar alarak, öğretimlerini farklılaştırmalarına yardımcı olur.

Değerlendirmenin bir diğer önemli amacı: düşünen, bağımsız ve öz-yönelimliöğrenenlerin yetişmesidir. Bazı sınıflarda öğrenciler sadece ünite sonunda bir sınav ya da final ödevi yoluyla öğrenmeleri hakkında geribildirim alırlar. Genellikle performanslarının nasıl olduğunu öğrendiklerinde, sınıf başka bir konuya çoktan geçmiş olur ve öğrenci yanlış anlaşılmalrı düzeltme ya da becerilerini geliştirme yönünde çok az ilgi ya da fırsata sahip olur.

Değerlendirmenin farklı şekilde yapıldığı bir sınıfta, öğrenciler bir işin mükemmel yapıldığında nasıl göründüğünü öğrenirler. Anne-baba ve öğrenciler, öğrencilerin nasıl ilerlediği ve gelişmek için neler yapabilecekleri konusunda sık sık geribildirim alırlar. Kendi düşüncelerini ve yaptıkları işleri değerlendirme stratejilerini öğrenirler. Problemleri çözmek için birlikte ne kadar iyi çalıştıklarını bireysel ya da grup olarak

yansıtma fırsatına sahiptirler. Değerlendirme sistemlerini özel amaçlar belirlemede kullandıklarında, yaptıkları işin örneklere daha fazla benzeyecek şekilde geliştirilmesi için öğretimden yararlanabilir (Shepard, 2005) ve kendi düşünceleri ve takım çalışmalarını izleyebilirler. Black ve meslektaşlarına göre (Black, Harrison, Lee, & Marshall, 2003) “Kişinin kendi öğrenmesini izleme yeteneği, ara (geliştirme amaçlı) değerlendirmenin en önemli yararlarından bir tanesi olabilir.” (s. 67). Akran değerlendirme ve öz-değerlendirme, öğrencilerin kendi güçlü yönlerini ve ihtiyaçlarını anlayabilen, amaçlarını nasıl belirleyip kendi gelişimlerini nasıl izleyeceklerini bilen bağımsız öğrenenler olmalarına yardımcı olur.

Öğretimden Sonra Değerlendirme

Bir ünitenin sonunda, öğrencilerin öğrendiklerini göstermeleri; öğretmenlerin de öğrencilerin neler öğrendiğini ve bir üniteden diğerine hangi bilgileri taşıyacaklarını bilmeleri gerekir. Bu değerlendirme sistemleri öğrencilerden anlama ve beceri sergilemelerini ister.

Bir konu hakkında düşük seviyede var olan bilgi kısa bir yoklama ya da sınavla ölçülebilir, ancak derinlemesine kavramayı değerlendirme farklı türde işler gerektirir. Öğrenciler performans ödevlerini planlarken ve yaparken öğrendiklerini gerçek durumlara ne kadar iyi uygulayabileceklerini gösterirler. Öğrencilerin anlama seviyesini ortaya çıkarmak ve onlara öğrenmelerini sergileyecek fırsatlar sağlamak için bu ödevler dikkatli bir şekilde tasarlanmalıdır. Rapor, deneme, sunu, sanatsal oyun ve gösteri gibi ödevler; öğrencilerin içerik, başkalarıyla çalışma, düşünme ve kendi öğrenme süreçleri hakkında neler öğrendiklerini göstermelerine izin verir.

Portfolyo ve devamlı görüşmeler gibi diğer uzun vadeli değerlendirme sistemi türleri, öğrenci ve öğretmenlere ünitelerle (farklı konu alanlarıyla ilgili olsa bile) kişisel amaçlar arasında bağlantı kurma şansı verir. Öğrencilerin belli bir süre boyunca kendi öğrenmelerini değerlendirmelerine yardımcı olur ve öğretmenlere ve okullara uzun vadeli plan yapmaya yönelik önemli bilgiler verir.

Sınıf Öğrenme Kültürü Oluşturma

Öğretmenler genellikle üniteleri, kendilerinin ne yapacaklarını, yapacakları konuşmaları, planlayacakları etkinlikleri, hazırlayacakları ve notlandıracakları sınavları düşünerek planlar. Ara (geliştirme amaçlı) değerlendirme günlük uygulanan bir durum haline geldiğinde, öğretmenler kendilerinin ne yaptığından çok öğrencilerin ne yaptığı açısından düşünmeye başlarlar. ‘Bir video ve açıklama kullanarak üçüncü sınıf öğrencilerime basit makineleri anlatacağım’ şeklinde düşünmek yerine, öğretmen ‘Basit makineler konusundan ne anladıklarını bana gösterecekleri ne tür bir etkinlikte bulunmalarını öğrencilerden isteyebilirim?’ sorusunu sorar. Öğretmen, öğrencilerin başlangıçtaki bilgi düzeylerini ölçtükten sonra, süreklilikli olarak öğrenmelerini izleyerek, kavramalarını ilerletmelerine yardımcı olacak yollar düşünür. Bu tip bir sınıfta öğretmen davranışları, öğrencinin öğrenme amacının sadece aracıdır.

Birçok sınıfta öğrenciler genellikle derse her gün tek düşünceyle gelir: 'Sınavda ne çıkacak?'. Bu sınıflardaki değerlendirme bir tahmin oyunu haline gelir. Sınav soruları öğrencilerin öğrenmesi beklenen bilgilerin sadece bir örneği olduğu için, öğretmen, sınavda tam olarak ne çıkacağını söylemeden, öğrencilerin sınavda çıkacak şeyleri öğrenmelerini ister. Öğrenciler de, başarılı olmak ve gereksiz bilgileri öğrenmek zorunda kalmamak için tam olarak neyin test edileceğini öğrenmek isterler. Bir sınavda alınan final notu şaşırtıcı olabilir ve öğrencinin konuyu kavrayışını doğru yansıtmayabilir, ki bu da sınavda başarılı olmak öğrenmeyle değil, öğretmenle karmaşık bir oyun oynamayla ilgilidir fikrini ölümsüzleştirir.

Öğrencilerin, anne-babaların ve öğretmenlerin; öğrencilerin öğrenme hedeflerine yönelik ilerlemelerini sürekli değerlendirmek için birlikte çalıştığı sınıflarda, sınıf ortamı öğrenmeye daha fazla odaklanmış hale gelir. Öğretmenlerin odaklandığı nokta öğretmeden çok sınıf içindeki öğrenme iken, öğrenciler daha fazla kontrolleri olduğunu hisseder ve kendi öğrenmelerine karşı daha proaktif bir yaklaşım benimserler.